Szczegółowa analiza ankiet

skierowanych do słuchaczy Wejherowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W ankiecie wzięły udział 53 osoby. Byli to słuchacze Wejherowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zdecydowanie więcej było kobiet niż mężczyzn (tj. 45 kobiet, 8 mężczyzn). Większość ankietowanych mieściła się w przedziale wiekowym 60-79 lat. Trzy osoby były w wieku powyżej 80-tego roku życia oraz trzy w wieku 55 lat. Na wykształcenie średnie wskazały 24 osoby, na wyższe 22 osoby, wykształcenie zawodowe miało 5 osób, podstawowe tylko 2 osoby.

Pierwsze pytania ankiety dotyczyły zainteresowań, sposobów spędzania czasu wolnego oraz subiektywnie najważniejszych wartości w życiu. Seniorzy odpowiadając na pytanie o zainteresowania najczęściej wymieniali literaturę (16 osób), malarstwo (7 osób), teatr (5 osób), film (5 osób), muzykę (6 osób), zajęcia manualne, robótki ręczne np. szydełkowanie (5 osób), a także wszelkie formy aktywności fizycznej - turystyka, podróże, spacery (11 osób), sport (3 osoby). Kilka razy została też wymieniona filozofia, przyroda, historia, medycyna, a nawet motoryzacja. Jak pokazały odpowiedzi na kolejne pytanie, zainteresowania często pokrywają się z faktycznym sposobem spędzania czasu wolnego.

Czytanie książek wymienione zostało aż 21 razy, praca w ogródku, bądź na działce 6 razy. Aktywne sposoby spędzania wolnego czasu takie jak spacery, podróżowanie, pływanie, jazda na rowerze, nordic walking zostały wymienione aż 21 razy. 10 osób zaakcentowało uczęszczanie na zajęcia w WUTW jako sposób spędzania czasu wolnego. Poza tym wymieniano malowanie (4 razy), słuchanie muzyki (3 razy). Dwie osoby spośród ankietowanych zaakcentowały to, że mają bardzo mało wolnego czasu, ale jak już zdarza się wolna chwila to starają się pogłębiać swoją wiedzę, uczyć się, rozwijać swoje talenty.

Wśród najważniejszych wartości w życiu ponad połowa ankietowanych wymieniła w pierwszej kolejności rodzinę, dzieci (aż 29 osób), zdrowie (15 osób), przyjaźń (6 osób), życie (4 osoby), w dalszej kolejności pomoc drugiemu człowiekowi, bycie potrzebnym, życzliwość, uczciwość, spokój, sprawność fizyczną i umysłową oraz wiarę.

Kilka następnych pytań dotyczyło korzystania z biblioteki oraz oceny dotychczasowej działalności. Większość ankietowanych seniorów korzysta z biblioteki przynajmniej raz w miesiącu zarówno w godzinach porannych, jak i popołudniowych. Porę korzystania z biblioteki uzależniają od tego kiedy mają czas. 10 osób zaznaczyło, że nie korzysta z biblioteki w sensie wypożyczania książek, ale uczestniczyło za to w zajęciach, spotkaniach organizowanych w bibliotece. Największą popularnością cieszą się spotkania z pisarzami (15 wskazań), wystawy, wernisaże (22 wskazania), warsztaty teatralne (9 wskazań), komputerowe (3 wskazania).

O spotkaniach, wystawach czy też warsztatach organizowanych w bibliotece seniorzy dowiadują się przede wszystkim z plakatów zamieszczanych w bibliotece (22 wskazania)

oraz ze strony internetowej biblioteki. W dalszej kolejności od znajomych, rodziny, a także z informacji przekazywanych w WUTW. Najmniej osób uzyskuje takie informacje z prasy.

Wszyscy uczestnicy ankiety ocenili dobrze lub nawet bardzo dobrze dotychczasową organizację zajęć i spotkań w bibliotece. Nie było ocen negatywnych. Dla większości ankietowanych osób biblioteka kojarzy się przede wszystkim z miejscem wypożyczania książek (41 wskazań) oraz spotkań z ich autorami (21 wskazań). Jest również ważnym miejscem zaspokajania potrzeb intelektualnych (19 wskazań), rozwijania własnych pasji, zainteresowań (16 wskazań), miejscem spotkań i rozmów z innymi ludźmi (11 wskazań) oraz miejscem edukacji (9 wskazań). Najmniej biblioteka kojarzy się z miejscem rozrywki oraz wymiany doświadczeń.

Na pytanie: *jaka forma czytelnictwa najbardziej Pani(-u) odpowiada?* zdecydowana większość ankietowanych wskazała na książkę tradycyjną-pisaną (44 wskazania). Na książkę mówioną wskazało 5 osób, a na czasopisma tylko 4 osoby.

W odpowiedzi na pytanie: *jakie czasopisma najchętniej Pan (-i) czyta?* pojawił się tytuł prasy codziennej ,,Gazeta Wyborcza'', a także tytuły kolorowych tygodników i miesięczników: ,, Polityka'', ,,Tele Tydzień'', ,,Twój Styl'', ,, Tina'', ,,Przyjaciółka'', ,,Pani'', ,,Życie na gorąco''.

Wśród książek największą popularnością cieszą się powieści obyczajowe (25 wskazań), powieści historyczne i biografie (po 16 wskazań), literatura podróżnicza (15 wskazań) oraz reportaże (14 wskazań). Kilka wskazań było również na literaturę współczesną (10 wskazań), literaturę popularno-naukową oraz kryminały (po 9 wskazań). Najmniejszą popularnością wśród ankietowanych seniorów cieszyła się literatura sensacyjna i poezja.

Na pytanie: *co daje Pani (-u) czytanie książek?* większość odpowiedziała, że poszerza wiedzę ogólną o świecie (31 wskazań) oraz o literaturze (27 wskazań), a dodatkowo wypełnia czas wolny. Kilka osób dopisało również własne odpowiedzi-cytuję: *,,jestem w innym świecie'', ,,czytanie książek skłania do refleksji'', ,,kocham czytanie od dziecka'', ,,czytanie książek rozwija horyzonty zainteresowania pasje'', ,,czytanie wykorzystuję w pracy wolontariusza - wykładowcy literatury''.*

Na pytanie: *czy w zbiorach biblioteki brakuje jakiś szczególnych pozycji z literatury, czasopism, poradników?*, prawie wszyscy zaznaczyli odpowiedź, że nie brakuje. Pojawił się jeden głos, że należałoby poszerzyć zbiory o pozycje w języku kaszubskim oraz jeden głos, że brakuje nowości. Natomiast żadne konkretne tytuły nie zostały podane. Na pytanie: *czy należałoby poszerzyć zbiory biblioteki o płyty z muzyką i płyty z filmami?* 14 osób zaznaczyło odpowiedź twierdzącą, kładąc akcent głównie na płyty z muzyką klasyczną.

Spośród wymienionych propozycji biblioteki na współpracę seniorzy najchętniej skorzystaliby ze spotkań autorskich (29 wskazań), wystaw malarskich i fotograficznych (18 wskazań), warsztatów komputerowych (13 wskazań), warsztatów teatralnych (11 wskazań), spotkań z psychologiem (10 wskazań), zajęć z biblioterapii (10 wskazań). Warsztaty edukacyjne dot.

np. zdrowego odżywiania otrzymały 8 wskazań, za Dyskusyjnym Klubem Książki opowiedziało się 6 osób, a za warsztatami literackimi 5 osób. Z najmniejszym zainteresowaniem spotkała się propozycja zorganizowania kursów językowych, czytania książek dzieciom oraz książka na telefon tj. bezpłatne dostarczanie książek osobom schorowanym mającym problem z poruszaniem się.

Niemal wszyscy ankietowani uznali, że spotkania i rozwijanie współpracy seniorów z młodymi ludźmi w myśl powiedzenia, że ,,wspólna książka łączy pokolenia'' jest potrzebne i wartościowe. Tylko 2 osoby zaznaczyły odpowiedź przeczącą.

Na pytanie: *z jakimi pisarzami, artystami, twórcami chętnie spotkałby (-aby) się Pan (-i) w bibliotece?* większość odpowiedzi była bardzo ogólna, nie podawano konkretnych nazwisk. Wymieniano ogólnie podróżników, dziennikarzy, reporterów, albo też w ogóle nie udzielano odpowiedzi. Pojawiły się jedynie trzy konkretne imiona i nazwiska, a mianowicie: Katarzyna Grochola, Beata Pawlikowska, Waldemar Łysiak.

Ostatnie pytanie było pytaniem otwartym zachęcającym do umieszczenia swoich uwag, sugestii dot. obecnej działalności biblioteki. Zaledwie 10 osób skorzystało z tej możliwości. Pojawiły się konkretne prośby o to, aby zainstalować szyny do wieszania obrazów, proszono również o to, aby pracownicy byli bardziej pomocni przy wyborze książek. Pozostałe wypowiedzi dotyczyły pozytywnej oceny obecnej działalności biblioteki, tutaj cytuję: *,,wszystko mi się podoba'', ,,nie mam uwag'', ,, działalność biblioteki w pełni zaspokaja moje potrzeby'', ,, wszystko mi odpowiada'', ,,podziwiam pomysłowość w organizowaniu tak różnorodnych zajęć'', ,,podziwiam organizację i zaangażowanie pracowników''.*

Podsumowanie

Badania pokazały, że seniorzy mają wszechstronne zainteresowania, chcą w aktywny sposób spędzać swój czas wolny, dbają o swój rozwój intelektualny. Dbają o aktywność społeczną. Są to ludzie o różnych doświadczeniach zawodowych, życiowych, które z kolei można wykorzystać w różnego rodzaju działaniach wewnątrzpokoleniowych oraz międzypokoleniowych, integrujących ludzi z lokalnego środowiska. Seniorzy wyrazili w ankiecie aprobatę dla organizacji wspólnych spotkań z młodymi ludźmi. Na takich spotkaniach można doskonale połączyć wieloletnie doświadczenia, wiedzę praktyczną seniorów z optymizmem i radością charakterystyczną dla młodych ludzi i dzięki temu wyciągnąć obopólne korzyści.

Pozytywna ocena dotychczasowej działalności kulturalnej biblioteki utwierdza nas w przekonaniu, że warto kontynuować i rozwijać współpracę z seniorami. Ankieta na pewno zainicjowała dyskusję o tym, w jaki sposób jeszcze bardziej zachęcić seniorów do regularnego

podtrzymywania aktywności na wielu płaszczyznach życia społecznego. W dalszej kolejności pomyśleć również nad tymi, którzy po zakończeniu aktywności zawodowej bardziej izolują się od otoczenia, spędzając czas wolny w sposób bardziej bierny, monotonny.

Chcielibyśmy, aby biblioteka stała się miejscem przyjaznym i ważnym dla seniorów. Miejscem, w którym można nie tylko wypożyczyć książkę, ale również rozwijać własne pasje, zainteresowania, a także miejscem, które da poczucie wartości i użyteczności, bo to z kolei ma ogromny wpływ na kondycję psychiczną i fizyczną seniorów. Na pewno nadal będziemy organizować spotkania, warsztaty edukacyjne, komputerowe, wystawy malarskie, fotograficzne. Będziemy również zastanawiać się nad tym, w jaki jeszcze sposób zaspokajać potrzeby intelektualne seniorów oraz skutecznie podtrzymywać i zachęcać do aktywności społecznej.

Autor: Karolina Wiśniewska